

Wilhjelm (VS):

Handelsministeren er i bemærkningerne til dette forslag slumpet til at komme med en ganske central og ganske almenyldig og ganske rigtig betragtning, som jeg synes fortjener at blive citeret. Han siger nemlig: »Det privatøkonomiske krav til foranstaltningernes indtjeningsevne er normalt ikke sammenfaldende med det samfundsmæssigt ønskelige.« Det synes jeg er helt centralt. Det behøver man ikke at begrænse til denne slags foranstaltninger, det gælder i al almindelighed, og jeg vil da godt anerkende den erkendelse, der ligger i den bemærkning.

Men hvad er det så, man vil gøre ved det? Så vil man altså ty til tilskuddene endnu en gang og sløre det som energibesparelses- og beskæftigelsesforanstaltninger, på samme måde som vi har set det så mange gange før i det sidste 1½ år.

En af begrundelserne er, at rentabiliteten ved denne slags investeringer ikke i sig selv er tilstrækkeligt incitament. Det kan godt lyde mærkeligt, for betingelserne for at give støtte efter dette lovforslag skulle både ifølge forslaget og ifølge bemærkningerne til det – det gentages i så at sige hver spalte – være, at de pågældende investeringer fører til væsentlige energibesparelser. Jeg ved ikke, om man kunne få handelsministeren til at præcisere dette udtryk heroppefra. Hvad menes der med, at investeringerne skal føre til væsentlige energibesparelser? Det fremgår samtidig af bemærkningerne, at man på dette område – og det tror jeg i og for sig er rigtigt – i forhold til investeringen ville kunne opnå en bedre energibesparelse end på så mange andre ting, det gælder altså f. eks. isoleringsarbejder og den slags ting.

Men lad os så se på, hvor meget man egentlig regner med at kunne opnå. Det ved vi jo ikke, det er ikke præciseret her, men det må man kunne få et gæt på, når man ser på regeringens samlede plan for besparelserprojekterne, de 10,5 mia kr., der står i den første fase af regeringens energiplan. Disse er fordelt på isolering og den slags ting og andre ting, men mest på isoleringen, som står dårligere efter bemærkningerne her. Hvis man skal tro handelsministeriets opgørelser, så svarer det til en rentabilitet på 11 pct.s forrentning af investeringerne pr. år i faste priser på oliebesparelsen. Nu ved vi jo alle sammen, at oliepriserne formentlig ikke er faste, og det betyder faktisk,

at man regner med en besparelse, der er 11 pct. indeksreguleret. Det turde være en meget høj rentabilitet. Så kommer man endda og siger, at lige netop på dette område er rentabiliteten af disse foranstaltninger højere end gennemsnittet, altså noget i retning af 12–15, måske 18 pct. indeksreguleret. Og så siger man alligevel, at den ikke er stor nok i forhold til den rentabilitet, de virksomheder kan opnå ved de mere påtrængende, de mere nærliggende investeringer.

Jeg mener, at disse ting viser, at vi er ude i det samme, som man har været med en stribe af de tidligere ting: en lidt fordækt erhvervsstøtte, fortrinsvis til de store selskaber, pakket ind som energibesparelser, ting, som ville blive lavet alligevel i disse virksomheders velforståede egeninteresse, hvis det i øvrigt holder stik, at man kun vil give det til de områder, hvor der er væsentlige energibesparelser i det. Det er også pakket ind med etiketten: beskæftigelsesprojekter, og det er lige så hult, som det har været med de tidligere ting, man har lavet af denne art.

Man vil kunne forstå, at vi ikke er varme på dette forslag, vi er faktisk imod det. Vi vil tilsige den mest kritiske behandling af forslaget under udvalgsarbejdet. Vi vil prøve i endnu højere grad, end det har været muligt på denne korte tid, at afsløre, hvad det er, der ligger bag det, hvad det er for forventninger, man har til det, og hvad man gemmer under stolen.

Jeg skal kun til sidst sige, at det oprigtigt glæder mig, at DKP i modsætning til tidligere har vist noget af den samme kritiske sans over for denne slags ting. Jeg håber, at det breder sig videre frem i rækkerne.

Dette svarer efter min bedste overbevisning til de 100 mill. kr. i miljøinvesteringer og de mange andre absurde situationer, hvor VS som et af de mest energi- og miljøbevidste partier herinde har måttet stemme imod de foranstaltninger, fordi det var fup, fordi man bagefter så – og vi forudså det altså, men bagefter kunne enhver se det – hvor de bevillinger var gået hen: til de allermest kapitalstærke foretagender i dette land og til projekter, som formentlig i stor udstrækning i forvejen skulle udføres lovpligtigt efter miljøloven. Det er det samme, vi ser her. Vi er altså ikke spor venlige over for dette forslag og vil forsøge at få det yderligere belyst ud fra disse kritiske synspunkter under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil dog stadig væk gerne bede ministeren